

Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ, ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Συντάττονται ἐκ τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Παιδείας ὡς τὸ κατ' ἐξοχὴν παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, ἀληθῆς παρασχὼν εἰς τὴν χάριν ἡμῶν ἐπηγεῖται καὶ ἕκαστος Ὀλοκλήρως Παιδαγωγικὸν Κωνσταντινουπόλεως, ὡς ἀνάγκη αἰσθητὸν καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΑΡΩΤΕΑ
Ἐξωτερικῆς Ἐξῶς εἰρηκῶς
Ἐτήσιος Ἐτήσιος
Ἐξάμηνος Ἐξάμηνος
Τριμήνος Τριμήνος
Ἀνὰ τετραμήναια ἀρροῦνται τὴν ἰαὴν ἐκάστου μηνὸς

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ
ΙΟΥΡΘΗ Τῆ 1879
ΔΡΥΤΗΣ-ΕΚΔΟΤΗΣ & ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Τ. ΜΗ ΕΚΑΣΤΟΥ ΦΥΛΛΟΥ
Ἐξωτερικῆς λαπ. 40 Ἐξωτερικῆς λαπ. 45
Φύλλα προηγουμένων ἐτῶν, ἐπίσης λαπ. 40
ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
Ὁδὸς Βερεσίου 42, παρὰ τὸ Βαθραῖον

Περίοδος Β' — Τμος 27ος Ἐν Ἀθήναις, -11 Ἀπριλίον 1920 Ἔτος 42ον. — Ἀριθ. 19

ΔΗΛΩΣΙΣ

Καθὼς ἐδηλώθη καὶ εἰς τὸ προηγουμένον φύλλον (ἴδε σελ. 143), ἡ ἐπιτροπὴ συνδρομῆς τῆς «Διαπλάσεως» ἠδὲ τῆς εἰς ἀρ. 16 διὰ τὸ ἐξωτερικὸν καὶ ἀρ. 20 διὰ τὸ ἐξωτερικὸν, ἀνιλλῶντος δὲ ἡ ἐξάμηνος καὶ τριμήνος, ἀ. βλῆσατε εἰς τοὺς ἀνωτέρω δρους ἐγγράφου. Ἐπίσης ἡ τιμὴ ἐκάστου φύλλου γενικῶς ἠδὲ τῆς εἰς λαπ. 40 διὰ τὸ ἐξωτερικὸν καὶ 45 διὰ τὸ ἐξωτερικόν.

Πιο καλοῦνται δὲν οἱ πληρώσαντες ἡδὲ συνδρομῆν διὰ τὸ 42ον τοῦτο ἔτος ἢ διὰ μέρος αὐτοῦ, νὰ ἐπιστῶν τὸ ἐπιπλέον καὶ τὸ ἐπιλείπον, διότι ἡ ἀξίωσις εἶνε ἀνιδιαικετική. Ἐπίσης οἱ Πράκτορες νὰ ἔχουν ὑπ' ὄψιν τὴν ἀξίωσιν καὶ νὰ εἰσπράττουν λαπ. 40 καὶ 45 ἀπὸ τοὺς ἐγγραμμάτας τῶν.

ΔΕΥΤΕΡΗ ΠΑΤΡΙΔΑ

ΜΥΘΙΟΤΟΡΗΜΑ τοῦ JULES VERNE
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΣΤ' (Συνέχεια)

Πληροῦσε ἡ ἐποχὴ τοῦ ἐκρεπε νάποθῆκατον τὰ γεννημάτα, ἐκτός ἀπὸ τῆς φροντίδας τοῦ ἀπαιτοῦσαν τὰ ζῆλα τοῦ κτηνοτροφείου τοῦ Βάλνιτσι, τοῦ Ἐμπερφουρτ καὶ τοῦ Τσουκερτς.

Κατὰ τὴν πρώτην τοὺς ἐπίσκεψιν εἰς τὴν νησίαν τῆς Φάλαινας, ὁ κ. Ζερμάττ καὶ ὁ κ. Οὐόλστον ἔμειναν ἐνθάδε κεραισά σὺν πλῆθος τῶν κουνελῶν, καὶ ζούσαν τώρα ἐκεί-περὰ Ὀλίβη, μετ' ἑκατοντάδες εἶχαν γίνει τὰ γόνιμα αὐτὰ τρωκτικὰ. Ἐπιτυχῶς πῶς τὸ νησί εἶχε ἀφθονίαν γλάων τῆς διατροφῆς τους. Καθὼς εἶπαμε ὁ κ. Ζερμάττ τὸ εἶχε χαρίσει εἰς τὴν Πέννυ Μάντρεξ. Ὡστε ἡ κέρη τοῦ συνταγματάρχη, εἰς τὸ γυρισμὸν τῆς, θὰ εὗρισκε τὴν ἰδιοκτησίαν τῆς στήν πύ μὲν ἀλλή.

— Ἐκράματε πολὺ φρόνιμα νὰ περιερίψετε εἰς τὸ νησίαι τὰ κουνέλια σας, εἶπε εἰς τὸν κ. Ζερμάττ ὁ κ. Οὐόλστον. Μία μέρα θὰ γίνουσι χιλιάδες καὶ, ἂν ἦσαν ἐλεύθερα, θὰ ρήμαζαν ὅλους τοὺς ἀγρούς τῆς ἀποικίας. Στὴν Αὐστραλίαν, ὅπου ἔσκον ἀρχομαί, τὰ ζῆλα αὐτὰ

κοντεύουσι νὰ κατακτήσουσι πλερὴν γαιώτερη ἀπὸ τοὺς ἀρκαρούς τῆς Ἀφρικῆς. Κι' ἂν δὲν λάβουσι ταύτην τὰ μέτρα, ὀλόκληρη ἡ Αὐστραλιανὴ ἐξοχὴ θὰ καταβροχθισθῇ ἀπὸ τὰ δεινὰ γα αὐτὰ τετράποδα!

(Ὁ κ. Οὐόλστον δὲν ἔλεγε κενεὶν ὑπερβολή. Ἰστέρι ἀπὸ ἐδδρημένα χρῆμα, ὁ πολλαπλασιασμὸς τῶν κουνελῶν ἀπετέλεσε τέτοιο κίνδυνον γιὰ τὴν Αὐστραλίαν ὥστε ἡ κυβέρνησις ἀναγκάσθηκε νὰ λάβῃ τὰ πύ δραστήρια μέτρα γιὰ νὰ καταβροθῇ ἡ ἐξόντωσις τῶν κατακτητικῶν τρωκτικῶν.

Τοὺς τελευταίους μῆνας τοῦ 1816, πολλὰς φορὰς εἶνε αἰσθητὴ ἡ ἀποκίσις τοῦ Φρίττ καὶ τοῦ Φρογκίσκοι. Γιατὶ τὰ χέρια δὲν ἦσαν πύ ἀρκετὰ γιὰ τῆς διαφόρας ἐργασίας, καὶ λόντι ἡ οἰκηγένεια Οὐόλστον ἔκρινε καὶ αὐτὴ ὅτι μπορούσε. Ἐπὶ τὴν ἑποχὴν τοῦ θερισμοῦ, πῶς ἀπαιτοῦσε τὴν πύ μεγάλη ἐργασία. Ἐπρεπε νὰ θροῦσιν τοὺς ἀγρούς τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς, τῆς

μανίκας, τοῦ ρυζιοῦ, — ἡ φτεία αὐτῆς ἦσαν ποντὰ στῶς βάλτους

τοῦ ὄρου τῶν Ἐρωδιῶν, — νὰ τρυγήσουσι τὰ διάφορα καρποφόρα δένδρα, τὸσο τὰ ἐγγώρια, ὅσο καὶ τὰ εὐρωπαϊκά, πῶς εἶχαν μεγαλώσει, κακαὶ δένδρα, κανελλόδανδρα, συκίαι καὶ ἄλλα καὶ τέλος νὰ κόψουσι ζαχαροκάλαμα, πῶς ἦσαν ἀφθονώτατα εἰς τὴν νησίαν τοῦ Τσουκερτς.

Τέτοια ἐργασία ἦσαν πύρα πύρα βαρετὰ γιὰ τῆς ἀνδρες, ἂν καὶ πῶς βοήθουσαν τρεῖς γυναῖκες, πῶς δὲν φοβοῦνταν τὸν κόπον. Καὶ ἔπρεπε ἀπὸ τρεῖς μῆνες θὰ ἐπυρρῆσαν, γιὰ

τὸ ἔδαφος ἐπὶ τὸ εἶχε τέτοια ἰσχυρότητα, ὥστε καὶ διὰ θερισμοῦ τὸ χροῦσιν.

Ἐκτός ἀπὸ τῆς ἐργασίας αὐτῆς, ἡ κυρία Ζερμάττ, ἡ κυρία Οὐόλστον καὶ ἡ Ἄννα εἶχαν καὶ τῆς ἐργασίας τοῦ πτυίου, πῶς δὲν μπορούσαν γιὰ τῆς ἀνο δὲν ἦσαν φόβος νὰ τὸ ἐξαντλήσουσι ὀλοκλήρως μαγείραμα, πύστη, πύδερμα, ράψιμο, μπάλωμα, δίκλιμα, τὸ τοικοποιεῖν. Γιὰ τοῦτο, τῆς περισσότερες φορὰς, ἐπὶ ὁ κ. Οὐόλστον, ὁ κ. Ζερμάττ καὶ οἱ δύο γιαι τοῦ ἐπύκου νὰ ἐργασθοῦν ἐξῶ εἰς τρεῖς γυ-

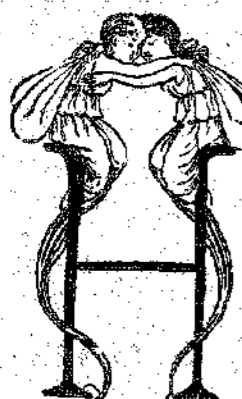
«Νὰ λωπὸν ὁ Ἀναμμένος Βράχος ἰν» (Σελ. 114, στ. β').

ναῖκες ἔμειναν εἰς τὴν Φελσεργίτι. Ὡς γόνιμο καὶ ἂν ἦσαν τὸ ἔδαφος τῆς Γῆς τῆς Ἐκαγγιλίας, μπορούσε ὅμως νὰ κινδυνεῖται ἡ παραγωγή τοῦ ἀπὸ μὴ ἐκτακτῆ ἀναθοσῆκα καὶ ἐπυρασία τὸ τοκοποιεῖν. Ἐκεῖνο πῶς εἶλεπε, ἦσαν ἐνα σύστημα ποτισμοῦ γιὰ τὰ ὑπάρχοντα νερά, πῶς θὰ κροτοῦσε πῶς ὑγρὸ τὸ χῶμα τῆς καλλιεργημένης γῆς. Κι' αὐτὴ εἶχε μὴ ἐκείσε ἀπὸ πύρα εἰς ἑκατοντάδες στρέμματα. Ἀλλὰ νερὰ δὲν εἶχε ὁ τόπος παρὰ τὸ ρέμα τῶν Πουκαλιῶν καὶ τὰ

ΑΘΗΝΑΙ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

Ο ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΣ Π. ΖΗΤΗΣ

Αγαπητοί μου

Γάλλο, τὸν κ α τ' ε ξ ο χ ή ν. ἂν θέλετε Γάλλο Λαμαρτίνος, σά; λένε καὶ Μορεάς. Τί τμή, τί δόξα, τί κόγχημα, ἀλήθεια, γιὰ τὰς Ἀθήνας, γιὰ τὴν Ἑλλάδα, νὰ χάριση ἕνα τόσο μεγάλο ποιητὴ στὴ Γαλλία! Ναι, ἀλλὰ καὶ τί κακὸ, τί ζημία, νὰ χάση αὐτὴ ἕνα τόσο μεγάλο ποιητὴ!

Ὅσοι ἀκούσατε τὴν ὥραία ἐκείνη διάλεξή τοῦ Τέλλου Ἄγρα σὺν θεάτρο τῆς Κοινοπόλεως, ξέρετε καλὰ τὴν ἱστορίαν. Ὁ Ζῆν Μορεάς ἦταν Ἀθηναῖος καὶ λεγόμενος Ἰωάννης Παπαδιαμαντόπουλος. Ἀπὸ καλῆ οἰκογένειας, εἶνε δὲ σιὰ Γαλλία καὶ ἐμαθε τὰ γαλλικὰ ἀπὸ μικροῦ. Ποιητὴς γεννημένος, ἀρχισε νὰ γράφῃ ἑλληνικὰ. «Τρυφόνες καὶ Ἐχιδναίος», λέγεται ἡ πρώτη του καὶ τελευταία συλλογὴ ποιημάτων σὺν μικρῆ τοῦ γλώσσας. Ἐπει: α. νεώτατος, ἔγραψε σὺν Παρίσι. Ἐκεί ἐξακολούθησε νὰ γράφῃ, ἀλλὰ γαλλικὰ. Ἐγένετο Ζῆν Μορεάς καὶ σὲ λίγο καιρὸ ἀνεδείχθη ἀνάμεσα σὺν κορυφαῖος. Ὅταν πέθανε μάλιστα, πολλοὶ εἶπαν πὺς ἡ Γαλλία ἔχασε τὸ μεγαλύτερό της ποιητὴ. Εἶνε πολιτογραφηθὴ Γάλλος, εἶνε τιμηθὴ μὲ τὸ Γαλλικὸ παράσημο καὶ ἂν δὲν πέθανε πολὺ καιρὸς, εἰ γομενὸν θὰ γινόταν Ἀκαδημαϊκός. Ἡ δόξα του σήμερον, σ' ὅλο τὸν φιλολογικὸν κῆρυκα, εἶνε μεγάλη. Δέκα χρόνια μετὰ τὸ θάνατό του, σὺν Παρίσι θὰ στηθῇ τὸ ἀγαθὸ σου, ἀπὸ πεντηδέσιο μῶμου, πὺς θὰ τὸ στείλῃ ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις. Ὅλες οἱ ἐφημερίδες, ὅλα τὰ περιοδικὰ, ἐξυμνοῦσάντες γι' αὐτὸν ἐνθουσιῶδη ἄθροισμα, ἀπὸ τοὺς ἐξαχύτερους λογιῶν τῆς Γαλλίας.

Καίτοι αὐτός — εἶν' ἀλήθεια — ἀπὸ τοὺς ξένους κριτικούς καὶ τοὺς βιογράφους τοῦ Ζῆν Μορεάς δὲν ξεγγὰ πὺς ἦταν Ἀθηναῖος καὶ δὲν παραλείπει τὸν εἰκόσιο ἔκαινο στὴ Νέα Ἑλλάδα, πὺς

γέννησε τέτοιο ποιητὴ. Κι' αὐτὸ βραβεῖα εἶνε σημαντικό κέρδος γιὰ τὴν πατρίδα μας. Ἀλλὰ τί τὰ θέλετε! δὲν εἶνε ὅλο ὅσοι μπορούσιν νὰ τῆς δώσῃ ὁ Ἀθηναῖος αὐτός, ἂν ἔμενε ἔδω καὶ ἂν ἐξακολουθοῦσε νὰ γράφῃ ἑλληνικὰ! Σήμερον ἡ Ἑλλάδα πὺς καυχίεται πὺς ἔχασε στὴ Γαλλία ἕνα μεγάλο ποιητὴ, θὰ εἶνε ἡ ἴδια ἕνα μεγάλο ποιητὴ, ε ξ ο χ ή ν. Κι' εἶνε πολὺ μεγάλη ἡ διαφορά! Γιατὶ ὁ Ζῆν Μορεάς δὲν ἀνήκει πὺς στὴν Ἑλληνικὴ Λογοτεχνία, ἀλλὰ στὴ Γαλλικὴ. Καὶ φαντάζομαι πὺς θὰ εἶχε νὰ ἀφελθῇ ἡ Λογοτεχνία μας, νὰ κερδίσῃ ἡ γλῶσσά μας, νὰ προσηθῇ ἡ κραιματική μας Ζωὴ, ὁ Πολιτικὸς μας τέλος πάντων, ἂν ὁ «Ἑλληνογάλλος ποιητὴς» ἔμενε «Ἑλληνας καὶ» ἀνὰ μῆκος σὲ Σολωμοῦς, σὲ Βαλαωρίτες, σὲ Κάλβους, σὲ Παλαμάδες, εἰσὶ καὶ ἕνα Παπαδιαμαντόπουλο, με γελότερο ἴσως ἀπ' ὅλους.

Πολλοὶ τὰρα τὸν δεκαλογοῦν. Τὶ θάκανε, σὰς λέγουσιν, ἂν ἔμενε ἔδω; ἄγε ν' ἀγωνισθῇ, νὰ παλαίῃ, νὰ τὸ τέλος ἴσως μπορούσιν νὰ νικηθῇ πληρωμένος ἀπὸ τὴν ἀδιαφορίαν τὴν περιφρόνησιν. Γιατὶ θὰ καταλάβαιναν καὶ θὰ τιμωροῦσαν ἰσότην Ἑλλάδα ἕνα τόσο μεγάλο ποιητὴ; Σὺν τὸν κύριο τοῦ Ἀνταρσεν, θὰ τοὺς φαινόταν γιὰ πολὺν καιρὸ ἀσχημάτιστο. Ἐφυγε λοι πὺν καὶ πῆγε καὶ ὅπου βρέθηκε γλῶσσα ἔτοιμη καὶ ἀνθρώπους ἰκανοὺς νὰ τὸν καταλάβουν. Ἀπὸς μπορούσιν, καλὰ ἔκαμε. Καὶ νὰ σὲ λίγο χρόνιον, καὶ μετὰ τέταρτο ἴσως τοῦ κόπου πὺς θὰ ἔκανε, δὲν, γιὰ νὰ μὴ δοξασθῇ, ἴσως οὕτε σὺν τόπο του, ἀπόκλιθε δόξα καὶ κῆρυκα. Ἐκαίμε πολὺ καλὰ!

Ἄλλ' ὄχι! Γιὰ μῆνα, ὁ Ζῆν Μορεάς, σὺν Ἑλληνας, εἶνε ἀδικαιολόγητος. Δὲν εἶκαμε καλὰ νὰ φύγῃ — καὶ ἄλλοίμονο στὴν Ἑλλάδα ἂν ἔκαμαν τὸ ἴδιο ὅλοι ὅσοι θὰ μπορούσαν! Φίλος στενός τοῦ Ζῆν Μορεάς ἦταν ὅτε ὁ συγκμηλικὸς του ποιητὴς τῆς «Φαιδραῖν» καὶ τοῦ «Νικηφόρου Φωκῆ», ὁ Ἀριστομένης Προβελέγγιος. Φεύγοντας ὁ «Ἑλληνογάλλος», ἤθελε νὰ παρασῶρῃ μαζί του καὶ αὐτὸν «Πᾶμε ἀπὸ δῶ, τοῦ εἶπε, πᾶμε σὺν κόσμῳ νὰ δοξασθῶμε!» Ἀλλὰ ὁ Προβελέγγιος τοῦ ἀπαντοῦσε: «Ὁχι! Ἑλληνας γεννηθῆκαί, Ἑλληνας θὰ μείνω!» Καὶ ἔμεινε. Ἄν πῆγαίνε καὶ αὐτὸς στὴ Γαλλία, ἂν ἔγραψε τὰ ποιήματά του καὶ τίς τραγωδίας του γαλλικὰ, σήμερον ἴσως ὅταν παγκόσμιος. Ἀλλὰ δὲν τὸν ἐδελέετο ὁ πειρασμός τῆς μεγάλης δόξης. Κι' ἐπροτίμησε νὰ μείνῃ ἔδω, εἰκὸς μας γιὰ

πάντα. Νὰ, γιὰ μῆνα, πῶς εἶ καὶ κ α τ' ε ξ ο χ ή ν! Πόσους δὲν ἀκούσιν καὶ ἐγὼ νὰ μοῦ λένε: «Δὲν πῆγαίνε ἀπὸ μικροῦ σὺν Παρίσι; Ὅχι, γαλλικὰ γαλλικὰ τὰ ἔργα, πὺς σήμερον Γάλλοι γορεύουν νὰ σοῦ μεταφράσουν. Καὶ ὅχις μέγαλα, βίλλες, αὐτοκίνητα, παρῶν μα, τιμὲς, δόξες.» — Τὸὺς τὰ χαρῶν ὅλα! Γιὰ τίποτα δὲν θάλλαζα τὸνομά μου, τὸν ἐθνικόν μου, τὴ γλῶσσάν μου, τὴν πατρίδα μου! Κι' ἐγὼ ἤξερα ἀπὸ μικροῦ γαλλικὰ καὶ μπορούσα, ἀπὸ νῆλθῶ σὺς Ἀθήνας, νὰ τραβῆξω γιὰ τὸ Παρίσι. Δὲν θὰ γινόμουν βέβαια Ζῆν Μορεάς, θὰ ἦμιον ὅμως ἕνας Γάλλος μυθιστοριογράφος καὶ θεατρικὸς, ὅσοι καὶ ὁ τελευταῖος.

Κι' ὁ τελευταῖος στὴ Γαλλία κερδίζει καὶ ἀκαυχῆται γιὰ τὸς κερδιστέρο ἀπὸ τὸν πρῶτον στὴν Ἑλλάδα. Ἀλλὰ ἡ Ἑλλάδα γιὰ τοὺς Ἑλληνας, ὅπως ἡ Γαλλία γιὰ τοὺς Γάλλους. Μοῦ φάνηκε ἡ συνείδησις εἰσὶ ἕνα καὶ εἶνε μπορούσα γιὰ τὴν πατρίδα μου. Τᾶλλα μοῦ εἶνε ὁλοσκόπου περὶ τὰ Βέβαια πὺς εἶνε φεύγοντας ὅποιος λέει πὺς μισεῖ τὴν δόξα. Κι' ἐγὼ ἤθελα νὰκαί γινωσκῶς ἕνα τὸν κόπον, σὺν τὸν Ζῆν Μορεάς. Ἀλλὰ πὺς; Ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα, σὺν Ἑλληνας!

Γιὰ σὰς τὰ γράφω αὐτὰ, πὺς εἶκα νέος. Δὲν θέλω νὰ τραβῆξω ἀπὸ τὸ παρῶν γιὰ τὸ «Ἑλληνογάλλου» οὐτ' ἕνας ἀπ' ὅσους θὰ μ π ο ρ ο ῦ σ α ν νὰ κ α μ ο υ ν τὸ ἔ δ ο. Μείνετε στὴν Ἑλλάδα! ἐργασθῆτε μόνον γι' αὐτὴ! Εἶνε μικρὴ! Σίς μεγαλοτέτη! Πτωχὴ ἡ Λογοτεχνία τῆς; Πλάστε τὴ! Πῶ νεῖρο, ἡ φιλοδοξία τοῦ καθενὸς σὰς, ἂς εἶνε. Πρῶτα πανελλήνιος, εἶτα παγκόσμιος.

Σὰς ἀσπάζομαι ΦΑΙΔΡΑΝ

ΠΕΡΑΣΜΕΝΑ

Ἀπόψε ἐγὼ καὶ σὺ, καρδιά μου, μόνον ὅλα νὰ ποῦμε καὶ περασμένον, εἶνε ἀπὸ τ' ἀγέρει μωροκένο καὶ εἰς μωρτίος λαλεῖ γλυκὰ τᾶνδον. Ὅμιλοῦναι, καποιο βράδυ — πᾶνε χρόνιον πολλὰ, νὰ τῶν γὰς τᾶν ἔγραψα μὲν — ἀποσπᾶσθαι σὺν κῆρυκα τὸ γουσοδοκίμῳ σὺν σὰς μὲ μίαν κακίαν, λαχάριας, πῶν στὴ θάλασσαν μπροστὰ τὴν τρισημίαν καὶ ἕνα τραγοῦδι ἀκούσῃτε νὰ φάλλῃ, κάποιον φωνὴ γλυκὰ. Κάποιον πὺς λείπει γιὰ πᾶντα, ὅτε ἀντάμα, τᾶρα μῆνοι — Ὁχι, μὴ λές, δὲ σὺν εἰς ἀπὸ τὴν λῶπ, ἡ αὐρα ἀπαλή, λαλεῖ γλυκὰ τᾶνδον... ἸΩ. Θ. ΚΑΡΡΙΑΝΗΣ

ΧΩΡΙΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ

Μυθιστόρημα τοῦ Hector Malot (Βραβευμένο ἀπὸ τὴν Γαλ. Ἀκαδημία) ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΓ' (Συνέχεια)

Ὁ Μαρτίνας, πὺς δὲν εἶχε ἴδῃ ποτὲ τὸν φυλακὴν, θέλησε νὰ μὲ συνοδεύσῃ. Ἐπειδὴ τὰρα ἤξερα μὲ τί τρόπο μπάσῃ στὴ φυλακὴ τοῦ Κλαῦ, δὲν περιμένοντες πολὺ ἀπὸ τῶν ἀπ' τὴν μεγάλῃ τῆς πόρτας, ὅπως τότε πὺς πρῶτον ἦγα.

Μὰς ἔμπασαν σὺν ἐντευκτήριον καὶ σὲ λίγο ὁ πατέρας ἦλθε. Ἀπὸ τὴν πόρτα ἀκόμα μοῦ ἀνοίξε τὴν ἀγκαλιά του.

— Καλῶς τὸ παιδί μου, ἐφῶναξ, τὸν καλὸ μου τὸ Ρεμὴ!

Τὸ εἶπα ὁμέτως γιὰ τὴν Δίκα καὶ γιὰ τὸν Ἀλέξ. Ἐπειδὴ, καθὼς ἐτοιμαζόμενα νὰ τοῦ εἶρη γῆσω γιὰτὶ δὲν κατάφερα νὰ πᾶω καὶ στὴ Στεφανία, μὲ δεικνύσε γιὰ νὰ μ' ἐρωτήσῃ.

— Κι' οἱ γονεῖς σου; — Ἄ! ἔμεινε λοιπὸν!

Μοῦ διηγήθηκα τότε, ὅτι ὁ Μπαρμπερῆς εἶχε πᾶσι νὰ τὸν ρωτήσῃ τί εἶνε. Μόλις ἐφθασε σὺν Παρίσι, ὁ ψυχωπτερός μοῦ πῆγε σὺν Γαρσοφόλῃ, ἀλλὰ δὲν τὸν βρέθηκε. Ἀποκαθίσθημε τότε νὰ τὸν ἐζητήσῃ μακρότερον στὴν ἐπαρχικὴ πόλιν, ὅπου ἦσαν φυλακισμένος καὶ εἶκα ὁ Γαρσοφόλῃς τοῦ εἶπε, ὅτι μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Βετᾶν, μὲ εἶχε κέρει κάποιος Ἀκκέν, κηπουρός. Ἐπει ὁ Μπαρμπερῆς γύρσε σὺν Παρίσι, στὴ Γλασέρα, καὶ εἶκα ἔμαθε ὅτι ὁ Ἀκκέν ἦταν φυλακισμένος σὺν Κλαῦ. Πῆγε στὴ φυλακὴ καὶ ὁ πατέρας τοῦ εἶπε πὺς, γύρισε εἰσὶ τὴν Γαλλία καὶ πὺς ἂν δὲν ἤξερε πὺς ἀκριβῶς βρισκόμουν ἐκείνη τὴν στιγμή, ἤξερε ὅμως ὅτι κάποτε θὰ περνοῦσα ἀπὸ τὰ μέση ὅπου ἦσαν τὰ παιδιὰ του. Ὁ Μπαρμπερῆς τότε μοῦ εἶτα ἔγραψα μᾶτα σὺν Δρεβῆ, στὴ Βάρνη, στὴν Ἐστάνδη, σὺν Ζαῖν-Καντὲν, μὲ τὴν εἰπίδα νὰ μὲ ἐρῇ κάποιον ἀπὸ αὐτὰ. Ἀλλὰ δὲν μὲ βρέθηκε κανένα, γιὰτὶ καὶ ἀπὸ τὴ Βάρνη καὶ ἀπὸ τὸ Δρεβῆ εἶκα φύγει, φανταίται πρὶν φθάσῃ τὰ τραίματα.

— Καὶ ἦτᾶ τὴν οἰκογένειάν μου, τί σὰς εἶπε ὁ Μπαρμπερῆς; ρώτησα.

— Τίποτα, πολὺ λίγα πράγματα. Οἱ γονεῖς σου, λέει, ἔμαθαν ἀπὸ τὸν ἀστυνόμῳ τῆς τῆς κλῆσις τῶν Ἀπομύλων, ὅτι τὸ παιδί πὺς βρέθηκε κάποτε ἀπαρητημένο στὴ Λεωφόρῳ Μπαρμπερῆ, τὸ πῆρε νὰ τὸ μεγαλώσῃ ἕνας κλέπτης, ἀπὸ τὸ Σιαβανό, ὁ Μπαρμπερῆς. Πῆγαν σὺν χωριὸν τοῦ νὰ σὲ πᾶρουν, δὲν τὲ βρέψαν, καὶ τὸν παραδόσαν νὰ τοὺς βοηθῆσῃ στὶς ἐρευνὰς πὺς ἔκαναν γιὰ νὰ σὲ βροῖν.

— Δὲν σὰς εἶπε τὸνομά τοὺς; οὕτε τὸν τόπον τοὺς;

— Ὅταν τὸν ρώτησα γι' αὐτὰ, μοῦ ἀποκρίθηκα πὺς θὰ μοῦ εἶπε ἀργότερα. Δὲν ἐπέμεινε, γιὰτὶ κατάλαβα πὺς κρατοῦσε μυστικὸν τὸνομά τῶν γονέων σου, ἀπὸ φόβου μήπως λιγοστὴν ἢ ἀμυγῆ πὺς περνοῦσα ἀπ' αὐτοὺς.

Ὁ Θεὸς καὶ ὁ λόγος σου, Ρεμάκη μου! (Σελὶς 149, στ. ε')

Γιατὶ ἀπὸ καὶ ἐγὼ στάθηκα λίγο πατέρας σου, ὁ Μπαρμπερῆς σου φαντάσθηκα πὺς θὰ ζήτοσσε νὰ πληρωθῶ. Τὴν ἀπορία λοιπὸν μὲ τὴν ἰδέαν τοῦ καὶ ἀπὸ τότε δὲν τὸν ξαναεἶδα. Δὲν τᾶξερα πὺς πέθανε... Ὅσοι σὺ τὰρα, ξέρεῖς πὺς ἔχεις γονεῖς πὺς σὲ γυρεύουν, ἀλλὰ ἐξ αἰτίας ἐκείνου τοῦ γέροντος κτηροῦ, δὲν ξέρεῖς οὕτε ποῦ εἶνε, οὕτε πὺς μένοντι.

Τοῦ εἰρήνησα τότε πὺς ἀλπίδα εἶχα ἀκόμη καὶ ὁ πατέρας μοῦ τὴν ἐστήριξε, λέγοντας:

— Ναι, ναι, πολὺ καλὰ σκέφθηκες. Ἀπὸ οἱ γονεῖς σου μπόρεσαν νὰ παραλάβουν τὸν Μπαρμπερῆ σὺν Σιαβανό, ἀπὸ ὁ Μπαρμπερῆς μπόρεσε νὰνακαλύψῃ τὸν Γαρσοφόλῃ καὶ μῆνα, θὰ σὲ βροῖν καὶ σῆμα σὺν ξενοδοχεῖο Καντὲν. Μείνε λοιπὸν ἐκεῖ.

Τὰ λόγια αὐτὰ μοῦ ξαναδῶσαν ἔλη μου τὴν εὐθυμία. Κι' ἀρχίσαμε πᾶσι νὰ μιλοῦμε γιὰ τὴν Δίκα, γιὰ τὸν

Ἀλέξ καὶ γιὰ τὴν περιπέτειάν μου σὺν ἀνθρωποφονείᾳ.

— Τὶ φοβερὸ ἐπάγγελμα! εἶπε ὁ πατέρας, ἀπὸ τελείωσα τὴ διήγησίν μου. Καὶ τὸ κάνει τᾶρα ὁ κακίμος μου ὁ Ἀλέξ! Ἄ, πὺς πὺς εὐτυχῆ εἰμένους θάταν νὰ καλλιεργῆ βιοτέχνες!

— Καὶ αὐτὸς θὰ ξαναῶθῃ!..

— Ὁ Θεὸς καὶ ὁ λόγος σου, Ρεμάκη μου!

Μοῦ ἦλθε τότε νὰ τᾶ πᾶ, ὅτι οἱ γονεῖς μου θὰ τὸν ἐβγάσαν γρήγορ' ἀπὸ τὴν φυλακὴν. Συλλογιζόμενα ὅμως ὅτι δὲν κοιριάζει νὰ καυχίεται κανεὶς ἀπὸ πρὶν γιὰ τὸ καλὸ πὺς σκοπεῖ νὰ κάμῃ καὶ ἀρκάθημα νὰ τὸν βεβαιώσῃ πὺς σὲ λίγο θάταν ἐλεύθερος καὶ τριγυρομένος ἀπ' ὅλα τὰ παιδιὰ.

— Ὡς πὺς νάρθῃ ἡ εὐτυχισμένη αὐτὴ ἡμέρα, μὲν εἶπε ὁ Μαρτίνας, ὅλα βρεθήκαμε σὺν πρῶτον οἱ δύο μας, ἡ γνώμη μου εἶνε πὺς δὲν πρέπει νὰ χάνομε τὸν καιρὸν μας χωρὶς νὰ κερδίζομε λεπτά.

— Ἄν ἐσβέβαιε λιγότερο καιρὸν γιὰ νὰ κερδίζομε λεπτά, ὅταν τὰς εἶδοκαμε ἀπὸ τὸ Σιαβανό σὺν Δρεβῆ, καὶ ἀπὸ τὸ Δρεβῆ σὺν Παρίσι, θὰ εἶδοκαμε νεώτερον ἐδῶ καὶ θὰ προσφθάνομε Καντὲν τὸ Μπαρμπερῆ.

— Αὐτὸ εἶνε ἀλήθεια, ἀπαρητηρῶ πὺς ἔκαμα ἔργον καὶ σὲ χασομερήσῃ, λυποῦμαι καὶ σὲ.

— Ὁχι, δὲν σὲ μαλῶναι. Μαρτίνακο μου! ἀποκαθίσθη καὶ ἐγὼ πὺς χωρὶς ἐσένα δὲν θὰ μπορούσα ποτὲ νὰ γάρω τῆς Δίκας τὴν κούκλα, καὶ χωρὶς ἐσένα, θὰ βρεσκόμασσε τᾶρα σὺν βράχους τοῦ Παρισίου, χωρὶς πεντὰρα στὴν τσέπη!

Ἀπὸ εἶκα δέκα λοιπὸν, ὅς ἐξακολουθήσομε τὴν ἰδίαν δουλειάν. Ἐπειτα, τί καλύτερο ἔχομε νὰ κάνομε τᾶρα, παρὰ νὰ κερδίζομε καὶ νὰ τραγοῦδαμε; Τὸὺς περιπτώτους ὅς τοὺς ἀφήσαμε ἔταν ὁ ἄχις τᾶμᾶξί σου, πὺς θὰ εἶνε πὺς ἀναπαυτικοί... Στὸ Παρίσι εἶμαι σὲ σὺν σπῆτι μου καὶ ξέρω ὅλα τὰ καλὰ μέρη.

Ἀλήθεια, τὰ καλὰ μέρη — δημόσιες πλατεῖες, καφενετα ξενοδοχεῖα — Ὁ Μαρτίνας τᾶξερε τόσο καλά, ὅσοι ὅς τὸ βράδυ μαζέψαμε νὰκατέσομα φράγγα. (Ἐπειτα Συνέχεια)

ΣΕΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΚΑΙ ΚΛΑΙΓΩ...

Μέσα στα γέλια ζω και στις χα-
(ρες της νεότη-
Κι' είνε για μένα τὰ δνείρα
πραγματικότη-
Ζω χωρίς έγνοιες, βύσανα και
(λύπη,
Τίποτ' από την εύτυχια μου δε
(λείπει!

Κι' όμως να κάποιες στιγμές
(που μέσα νοιώθω
Πολιορκητή γαρούμενης καρδιάς
(τόν πόθο
της κλάψας τὸν απόηχο και τὸν
(δακρύμα,
Και κλαίγω με χαρά τὸ κλάμμα
(τὸν παιδιώνει!

Γιάννης Ἀθήνης

ΕΝΑ ΔΡΑΜΑ ΣΤΟ ΠΕΡΙΒΟΛΙ

(Α. Λοσσάσιμα)

Δὲν γνωρίζουν τὰ καυμένα τὰ
χορταράκια πικρὶ ἄλλο, ἐκτός
ἀπ' τ' ἀγερῶν τ' ἀπαλὸ τὸ α-
σπρῶ, πὸς τὰ κάνει να γερούνη
δῶ και κα' ἡμερα και παιθῆνια
και νὰ φιδυρίζουν τ' ἄνα τ' ἄλ-
λο—ποὸς ξέρει τί τίποτ' ἄλλο
δὲν ξέρουν ἐκτός ἀπ' τοῦ ἡλιου
τὸ πλατὺ γέλασὸ βλάμμα, πὸς
τὰ κάνει να χαίρωνται στο φῶς
και νὰ ἀισθάνονται ἀνατριχίλας
εὐχαριστήσεως ἀπ' τοῦ ἡλιου
τὸ φῶς πὸς φωτίζει τὰ νεαρά και
τροφερά βλασταράκια, ἐστὶ πὸς
τὰ θαρρεῖς ἀθῶα κι' ἀθῶα στὸν
μικρὰ παιδάκια.

Δὺο φυλά και μαυριδερά πρῶμ
μαστα, φυλά σὰν σῦλοι, περπα-
τοῦν πάνω στο στενόμακρο χω-
ματινὸ φηλόμα και τὸ πλατὺ
ζων... Περίεργα τὰ ἡαυχα και
φτωχὰ χορταρικά κινεῖται μὲ
τόρμα τὰ φυλά και μαυριδερά
πρῶματα πὸς μὲ τὸση ἀδιακρι-
σία μπαίνουν στις ξένες γειτονι-
ές. Τρομάζουν τὰ τροφερά τὰ
βλαστάκια και χώνονται κάτω
ἀπ' τὰ φύλλα τὰ πλατιά πὸς εἶνε
φύλλα τῶν πὸς μεγάλων χορταρι-
κῶν. Κι' ὄλη τὴν ἡσυχία νειτο-
νιά ἀνοίξει νὰ τὴν πᾶνη τρῶ-
μος... Τὰ δὺο φυλά κι' ποῖα
κοιτᾶ ποῖα κατοῦν τῶρα μέσα
στὴ βροχιά! Κι' ἐνας ὄγκος
μᾶσος σκίβει πάνω στα τρομα-
μένα σπὸν ἴσκιου πὸς τ' ἀγκάλιασε...

Τί ν' αὐτό; — Καλὲ μὴν εἶνε
σάβρα; μὴν εἶνε ἡ κυρὰ-γουστέ-
ρα πὸς πέρας κι' ἐπρονέες; —
Ὅχι! κάποι φεβρὸ εἶν' ἀπὸ τὸ
γαλιστερὸ κι' ἀδικήριτο πρῶμα

πὸνε ψυχρὸ και προκαλεῖ ἀνα-
τριχίλα, κι' εἶνε και κορτερό και
πλησιάζει πὸς τὸ μεγάλο τὸ
ραδίκι... Ἄχ! τί ἐπάθε; κιτρι-
νισε τὸ ραδίκι και λιποθύμησε
κι' ἔπεσε. Ἐνα πλατὺ χέρι τὸ
σήκωσε και τὸ τροφερό βλαστα-
ράκι πὸς φουρμάτωσε και κοντά,
εἶνε χαυβὴ κάτ' ἀπ' τὰ φύλλα τοῦ
μεγάλου ραδικίου, ἐστὶνε ἐκτεθεῖ
μὲνο και κοντὸς νὰ πεθάνη ἀπ'
τόν τρομό και τὸ κρῶ, μὲσ' στὸν
ἴσκιου, πὸς τὸν ρίχτες ὁ παραξε-
νος μαῦρος ὄγκος, πὸς εἶνε σκου-
μένος ἀπάνω του. Ἄχ, τὸ κρῶ
μὲνο τὸ ραδικί και τρέμα σύγχω-
μος. Ἄλλ' ὅμως νὰ ὁ μαῦρος ὄγ-
κος σπικώθηκε και παρμύρισε,
τὰ δὺο φυλά πρῶματα κουνήθη-
καν και περπάτησαν, κι' ὁ ἡλιος
φωτῖσε πάλι τὸ φτωχὸ τὸ βλαστα-
ράκι, πὸς ἐκτεθειμένο τῶρα, χω-
ρὶς τὸ μεγάλο ραδίκι, γὰ κρυ-
φῶνα, δὲν εἶχε προφάσις ἀθῶα
νὰ ξεπροβάλλη. Κοίταγε τὸ φτωχὸ
μὲ τρῶμα ἄκομα τὰ δὺο μαῦρα
και φυλά ποῖα, πὸς ἐφευγαν,
και τῶρα ἐμάθε πὸς κακὰ κι'
ἀσπλαχνὰ εἶνε...

Μουμουρίζει θυμωμένο, δὲν
μ' ἀκούει κι' ἀναγκάζομαι νὰ τὸ
πάρω ἀπὸ τὰ χέρια. Τὸ πηγαίνω ἐν-
εἰς τὸ μεγάλο ραδίκι, γὰ κρυ-
φῶνα, δὲν εἶχε προφάσις ἀθῶα
νὰ ξεπροβάλλη. Κοίταγε τὸ φτωχὸ
μὲ τρῶμα ἄκομα τὰ δὺο μαῦρα
και φυλά ποῖα, πὸς ἐφευγαν,
και τῶρα ἐμάθε πὸς κακὰ κι'
ἀσπλαχνὰ εἶνε...

Μεσογειακή Ἀκτὴ

Ο ΑΙΤΟΣ

(Τὸς Τέννισων)

Μὲ τὰ γαυφὰ τα νοχια του
τὸ βράγον ἀγκάλιαζε.
Σὲ τὸπους ὄρμητος, κοντὰ
στὸν ἡλιου ἡσυχάζει.
Σταφανωμένο μὲ τὸ γαλανό.
Ἡ θάλασσα ἀπὸ κάτω του
στὸ ἀγέρι ἀνατριχίλαζε.
Ἄπ' τὰ βουηθῆα τείχη του
ἐδῶ και καὶ κοιτάζει,
Και κέρπει σὰν τὸ κεραινο.
Ἐπεσομένο ἄρδης

ΤΟ ΓΑΤΙ ΜΟΥ

Κόκκινο ἀπὸ πάνω, ἄσπρο ἀπὸ
κάτω, μὲ ροζ ὕψη μιντίνα. Ἡ
ὄραια γαλανὰ ματάκια, καθα-
καθὰ, τὸ γατί μου ξεπροβάλλει
ἀπὸ τὸ κομψὸ του σπιτάκι. Τεν-
τώνεται, χαμοουριέται, δείχνω-
τας τὰ μικρὰ του μαυτερά δοντά-
κια, μὸς ρίχνει ἕνα βλέμμα και
φινάει.

— Ντάου, νιά!
— Τ' εἶνε, Λουλοῦ μου; τί
θέλεις;
— Ντάου, νιά (Φωμάκια βου-
τρώνα ἀπὸ γάλα).
— Ἄ! πεινάσε, ἔ; ἔλα νὰ
σοῦ δώσω νὰ φῆς.

Μ' ἀκολουθεῖ ἡ μάλλον προση-
γείτια, χωρίς ἀντίρρηση, γιατί
ξέρει πὸς τὸ κερμὲνε ὠραίο
φαί. Μὰ ὄχι, τὸ συκοφαντῶ, τὸ
καυμένο και χωρὶς νὰ ξέρη πὸς
θὰ τοῦ δώσω νὰ φῆ, πάντα μ'
ἀκολουθεῖ με τὴν διαφορά πὸς

στὴ πρώτη περίπτωση προηγεί-
ται, καθὼς εἶπα. Τέλος πάντων,
τελειώνει τὸ γεῦμα πᾶσι τότε
γλυφόμενος στὸ δρόμο μᾶρος στὴν
κόρτα και φινάει.

— Ντάου, νιάου! (ἀνοίξέ μου
νὰ πάρω τὸν ἀέρα μου).
Τῆς ἀνοίγω βγαίνει, και σὰ
μὴν ὄρα, ἀφῶ κάνει τὸν περι-
κωτὸ τῆς ἡ δεσποινίς, γιατί τὴν
ἔχω παραχαρδεμένη, ξέρετε, ἐρ-
χεται πάλι και φινάει.

— Ντάου, νιάου! (ἀνοίξέ
μου νὰ πᾶω μέσα).
Τῆς ἀνοίγω και μπαίνει, μὰ μὲ
μὰ κατσούφα!
— Λουλοῦ, ἔλα δῶ νὰ σὲ βάλω
σοῦξα.
Μουμουρίζει θυμωμένο, δὲν
μ' ἀκούει κι' ἀναγκάζομαι νὰ τὸ
πάρω ἀπὸ τὰ χέρια. Τὸ πηγαίνω ἐν-
εἰς τὸ μεγάλο ραδίκι, γὰ κρυ-
φῶνα, δὲν εἶχε προφάσις ἀθῶα
νὰ ξεπροβάλλη. Κοίταγε τὸ φτωχὸ
μὲ τρῶμα ἄκομα τὰ δὺο μαῦρα
και φυλά ποῖα, πὸς ἐφευγαν,
και τῶρα ἐμάθε πὸς κακὰ κι'
ἀσπλαχνὰ εἶνε...

— Ντάου, νιάου! (ἀνοίξέ
μου νὰ πᾶω μέσα).
Τῆς ἀνοίγω και μπαίνει, μὰ μὲ
μὰ κατσούφα!
— Λουλοῦ, ἔλα δῶ νὰ σὲ βάλω
σοῦξα.

Μουμουρίζει θυμωμένο, δὲν
μ' ἀκούει κι' ἀναγκάζομαι νὰ τὸ
πάρω ἀπὸ τὰ χέρια. Τὸ πηγαίνω ἐν-
εἰς τὸ μεγάλο ραδίκι, γὰ κρυ-
φῶνα, δὲν εἶχε προφάσις ἀθῶα
νὰ ξεπροβάλλη. Κοίταγε τὸ φτωχὸ
μὲ τρῶμα ἄκομα τὰ δὺο μαῦρα
και φυλά ποῖα, πὸς ἐφευγαν,
και τῶρα ἐμάθε πὸς κακὰ κι'
ἀσπλαχνὰ εἶνε...

— Ντάου, νιάου! (ἀνοίξέ
μου νὰ πᾶω μέσα).
Τῆς ἀνοίγω και μπαίνει, μὰ μὲ
μὰ κατσούφα!
— Λουλοῦ, ἔλα δῶ νὰ σὲ βάλω
σοῦξα.

Μουμουρίζει θυμωμένο, δὲν
μ' ἀκούει κι' ἀναγκάζομαι νὰ τὸ
πάρω ἀπὸ τὰ χέρια. Τὸ πηγαίνω ἐν-
εἰς τὸ μεγάλο ραδίκι, γὰ κρυ-
φῶνα, δὲν εἶχε προφάσις ἀθῶα
νὰ ξεπροβάλλη. Κοίταγε τὸ φτωχὸ
μὲ τρῶμα ἄκομα τὰ δὺο μαῦρα
και φυλά ποῖα, πὸς ἐφευγαν,
και τῶρα ἐμάθε πὸς κακὰ κι'
ἀσπλαχνὰ εἶνε...

— Ντάου, νιάου! (ἀνοίξέ
μου νὰ πᾶω μέσα).
Τῆς ἀνοίγω και μπαίνει, μὰ μὲ
μὰ κατσούφα!
— Λουλοῦ, ἔλα δῶ νὰ σὲ βάλω
σοῦξα.

Μουμουρίζει θυμωμένο, δὲν
μ' ἀκούει κι' ἀναγκάζομαι νὰ τὸ
πάρω ἀπὸ τὰ χέρια. Τὸ πηγαίνω ἐν-
εἰς τὸ μεγάλο ραδίκι, γὰ κρυ-
φῶνα, δὲν εἶχε προφάσις ἀθῶα
νὰ ξεπροβάλλη. Κοίταγε τὸ φτωχὸ
μὲ τρῶμα ἄκομα τὰ δὺο μαῦρα
και φυλά ποῖα, πὸς ἐφευγαν,
και τῶρα ἐμάθε πὸς κακὰ κι'
ἀσπλαχνὰ εἶνε...

Κάπου-κάπου κανένα, ξεθαρεῖ
ὄντας, κάνει καμιά βόλτα τρι-
γυρῶ, μὲ τὴν ἐλπίδα πὸς ὄθρη
ἀσφαλέστερο καταφύγι.

Ὁ φύλακας τοῦ κήπου μὲ κορ-
τάει ἀπ' τὸ τζαμάκι τῆς παρῆς,
γὰς του μὲ περιέργεια δικαιο-
γυμένη, σὰ νὰ λέει: «Τί μουρλοῖ
τοῦνε μερικοὶ ἄνθρωποι; δὲν κά-
θονται σπῖτι τους, στὴ ζεστα-
σιὰ τους, παρα θέλουνε μ' αὐτὸν
κατακαυρῶ περιπατοῦ. Ἐγὼ
εἶνω, ἀπ' τὴν ἄλλη μεριά του
λογέματα ἀπὸσο χάνουν οἱ ἄνθρω-
ποι, πὸς δὲ θέλουν νὰ γνωρίσουν
κι' ἀπ' τὴν ἄλλη ὄψη τῆς τῆ
φῆστη».

ΠΡΟΒΗΤΗΧΗ

ΣΤΗΝ ΤΡΙΚΥΜΙΑ

(Τὸς Θεοφίλου Γκατιέ)

Μικρὸ εἶνε τὸ καράβι μας
κι' ἡ θάλασσα μεγάλη
Ὅλο-ποῖα μας πιάνονται
μὲ λύσσα τὰ στοιχεῖα.
Τὸ κύμα μᾶς ἐπέταξε
μέσ' στὴν ἀνεμοζάλη
Ἄς γονατίσουμε λοιπὸν
νὰ πάψη ἡ τρικυμία.

Ἄπὸ τὸν τάρα τὸν ὕψρ
τὸ ξύλο μας χωρῖται
Ποὸς ξέρεε ἀν τὴ νύχτα αὐτὴ
θὰ μᾶς δεχτῆ τὸ μήμα.
Ποὸς ξέρεε ἀν ἡ θάλασσα
πὸς ὄλοσνα ἀφρῖζει.
Δὲν θὰ ἴσ γίνη φερετρο
μὲ σάβανο τὸ κύμα.

Λουλοῦ τὸς Παραδείσου,
γλυκεῖα μᾶς Παναγία,
Σὲ σὲ πὸς ἐλπίζει ὁ ναυτικὸς,
ὄταν φουρτώμα πᾶνει.
Αἰγῶστεψε τὸν ἀνεμο,
πᾶψε τὴν τρικυμία
Και σπῶρε τὸ καράβι μας
στὸ μακρονὸ λιμάνι.

Γιὰ δῶσο θὰ σοῦ κάθωμαι
ἀν θέλῃς νὰ μᾶς σώσης,
Ἔνα κερὶ στὴν ἐκκλησία
και δὺο κιάδες λάδι.
Κάνε λοιπὸν τὸ θέμμα σου,
ἔλα νὰ μᾶς γλυτώσης,
Προτοῦ μαυρίσει ὁ οὐρανὸς
και ἀπλωθῆ σκοτάδι.

Ἄρης

ΜΙΑ ΣΚΗΝΗ

Ὁ Τζωρτζῆς κι' ἡ Ἰσμήνη
περμύνησον τὸν καθηγητῆ, γὰ
νὰ κάμουν τῆς γυμναστικῆς, μὰ ἔ-
πειδὴ ἄργει, ἀρχίζουν τὴν κου-
δένια.

— Ἐξοεῖς, Τζωρτζῆ, πὸς ἡ
Ζωδία εἶνε συγγενεῖς μας;
— Μὲ συγγενεῖς ἡ χῶρη σου,
κι' ἀπὸ πὸς ὄς πὸς.
— Νά, μὲ τῆς θεῖα ἦταν
ἐξάδερρη τοῦ παποῦ.
— Ποῦρ! τοῦ συντέκνου μᾶ

ὁ σκύλος, σύντεκνος μᾶς εἶν'
και κείνος!
— Ὅχι, σοῦ λέω, συγγενεῖς
μᾶς εἶνε!
— Και γὼ σοῦ λέγω πὸς
δὲν εἶνε!
— Ναι, γιατί εἶσαι κοντεντέε!
— Και σὺ βλάκας!
— Και πὸς χάλας!
— Και σὺ κοκορομυαλή!
— Καλὰ, θὰ πῶ γὼ τῆς μα-
μῆς πὸς πῆρες προχθές ἀπ' τὸ
μυσοῦ, τῆς Λουκουμά...
— Ναι, μὰ και γὼ θὰ πῶ πὸς
ὄλας στὴν πόρτα, κι' ἔπειτα
ἴρασε τὸ ἐνάμισι...
— Τότε θὰ πῶ και γὼ πὸς
πῆρες στὸ σπῖτι τοῦ Τάκη, ἀντὶ
νὰ πᾶς ἀκολεῖ.
— Ἄμ' γὼ δὲν θὰ πῶ πὸς
προχθές, πῆρες μῆδεν στὴ γραμ-
ματικὴ!
Και ὁ καυγᾶς ἐξακολουθεῖ, ὁ
κείνος θέλει να τελειώση τε-
λευταῖος, και κανεῖς δὲν ὄσχω-
ρεῖ. Ἐξάρα ὄμως ἔρχεται ὁ
καθηγητῆς, κι' ἀναγκάζονται νὰ
ἀκοφῶν. τὸν καυγᾶ και νάρχι-
σὸν τὸ μάθημα.

Τῶρα τὸ μάθημα ἐτέλειωσε.
Ὁ Τζωρτζῆς κι' ἡ Ἰσμήνη ἀργί-
ζων εἶνα παρμύνη και νὰ τους
πὸς παίζων σὰν καλά ἀδερφα-
κια. Κανεῖς δὲν μιλεῖ γὰ τὸ
καυγᾶ και οὔτε σκίπτονται πᾶς
νὰ μᾶστροῦ, ὁ ἐνας τὸν ἄλλον.
Πῶς λίγο βῆσατε ὁ θυμὸς του!
Ποῖα

ΑΠΟ ΤΑ ΦΑΙΔΡΑ

Δὺο χωρικοὶ μπηχανεῖ μια φο-
ρὴ σὲ ἕνα ξενοδοχεῖο τῆς πόλε-
ως, γὰ νὰ γευματίσουν. Μετὰ
τὸ γεῦμα τοῦς ἔφασε ὁ ὑπηρετῆς
ὀδοτογλυφίδης. Τῆς πῆρε ὁ ἐνας
στὸ πιάτο του και προσπαθοῦσε
νὰ τῆς κόψη μὲ τὸ μαχαίρι. Ὁ
ἄλλος ὄμως, πὸς ἔβλεπε, ἀφῶ
παρῆρησε τοῦς παρακαθημέ-
νους, γυρῖζει και λέει θριαμβου-
τικῶς στὸ σύντροφό του.
— Ἄμ' δὲν τὸ τρώνε αὐτὸ τὸ
γῆρσον!

Γλυκεῖα Ἀνάμνησις

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Τὴν πρώτη Μαρτίου.
Ἡμαῖα. — Τί κανεῖς ἐκεῖ, Τρι-
ανταφυλλένια;
Τριανταφυλλένια. — Ἐβαλα,
μὰ μὲ, Μάρτη στὸ λαμὸ τῆς
ψῆφης, γὰ νὰ μὴ μαυρίση εἶνε
τόσο ὁμορφῆ εἶνε κάτασπρη!
Ἐστάλη ἀπὸ τὸ Χωτικὸ Τριανταφυλλο

Ὁ μπαμπᾶς στὸ μικρὸ Νίκο,
πὸς ἀνέφερε τὴ λέξη ἄγροστο-
κῆρη;
— Μὰ ξέρεε τί θὰ πῆ γεροντο-
κῆρη;
— Πῶς; ἐκεῖνη πὸς ἔχει γὰ-
ροῦς γογεῖς; κῆρη γερνάντω!
Ἐστάλη ἀπὸ τὸ Ἄγαμῖ

Μῆ τὴ μεγαλύτερη προθυμία
οἱ καλοὶ μου φίλοι μου στέλλουν
τὸ συμπλήρωμα τῆς συνδρομῆς
των. Ἐθῶς μάλιστα εἶδον τὴ δῆ-
λωσῆ τοῦ προηγούμενου φύλλου
γὰ τὴν αὔτηση τοῦ τὴν περι-
μεναν δὲ τῶσον καιρὸ, τὸ πρῶτο
πὸς σκέφθηκαν ἦταν νὰ πᾶρουν
λεπτὰ και μὲ τὰ φέρουν οἱ ἰδι-
οὶ στὸ γραφεῖο ἢ νὰ μὲ τὰ σταί-
λων με τὴν χυδρόμηκῆ ἐπιταγή.
Ἄς σῆμασε τὸ ἔκτακτο πολλοί,
πλῆθος. Κι' ἐλπίζω ὅτι πρὶν τε-
λειώση αὐτὸς ὁ μήνας, δὲν θὰ
μὲ... οὐτ' ἐνας συνδρομητῆς πὸς
νὰ μὴν ἔχη σταίλη τὸ συμπλή-
ρωμα τῆς συνδρομῆς του.
Ἀνάσπαστος γίνεσαι ὁ «Πόλε-
μας», τὸ καινούριον βιβλίο τοῦ
κ. Βανουροῦ. Ἄπὸ τὴν ἡμέρα
πὸς ἀνήκαε σὲς βιβρίτες μὲ τὸ
κομψὸ του ἐξώφυλλο, μὲ τὴν ὡ-
ραία ἐκεῖνη εἰκονίτινα πὸς παρι-
στάνει μὲ κόκκινο και μαῦρο λί-
γη νυκτεῖνῆ. Ἄθῆνα, τὰ βι-
βλιοπωλεῖα δὲν προσφῆνουν νὰ
πωλοῦν. Ὁ 7 δραχμῆς δὲν θῶ-
ροῦνται τίποτα γὰ ἕνα τόσο γου-
ροῦ βιβλίο και γὰ ἕνα τόσο ὡ-
ραίο μυθιστόρημα; (γιατί ὁ «Πό-
λεμας» πρωτοδημοσιεύθηκε πρὸ
πέντε ἐτῶν στὸ «Ἐθνος» και πὸς
πὸς παίζων σὰν καλά ἀδερφα-
κια. Κανεῖς δὲν μιλεῖ γὰ τὸ
καυγᾶ και οὔτε σκίπτονται πᾶς
νὰ μᾶστροῦ, ὁ ἐνας τὸν ἄλλον.
Πῶς λίγο βῆσατε ὁ θυμὸς του!
Ποῖα

Ἄπὸ τὸν τάρα τὸν ὕψρ
τὸ ξύλο μας χωρῖται
Ποὸς ξέρεε ἀν τὴ νύχτα αὐτὴ
θὰ μᾶς δεχτῆ τὸ μήμα.
Ποὸς ξέρεε ἀν ἡ θάλασσα
πὸς ὄλοσνα ἀφρῖζει.
Δὲν θὰ ἴσ γίνη φερετρο
μὲ σάβανο τὸ κύμα.

Λουλοῦ τὸς Παραδείσου,
γλυκεῖα μᾶς Παναγία,
Σὲ σὲ πὸς ἐλπίζει ὁ ναυτικὸς,
ὄταν φουρτώμα πᾶνει.
Αἰγῶστεψε τὸν ἀνεμο,
πᾶψε τὴν τρικυμία
Και σπῶρε τὸ καράβι μας
στὸ μακρονὸ λιμάνι.

Γιὰ δῶσο θὰ σοῦ κάθωμαι
ἀν θέλῃς νὰ μᾶς σώσης,
Ἔνα κερὶ στὴν ἐκκλησία
και δὺο κιάδες λάδι.
Κάνε λοιπὸν τὸ θέμμα σου,
ἔλα νὰ μᾶς γλυτώσης,
Προτοῦ μαυρίσει ὁ οὐρανὸς
και ἀπλωθῆ σκοτάδι.

Ἄρης

Ὁ Τζωρτζῆς κι' ἡ Ἰσμήνη
περμύνησον τὸν καθηγητῆ, γὰ
νὰ κάμουν τῆς γυμναστικῆς, μὰ ἔ-
πειδὴ ἄργει, ἀρχίζουν τὴν κου-
δένια.

ΜΙΑ ΣΚΗΝΗ

Ὁ Τζωρτζῆς κι' ἡ Ἰσμήνη
περμύνησον τὸν καθηγητῆ, γὰ
νὰ κάμουν τῆς γυμναστικῆς, μὰ ἔ-
πειδὴ ἄργει, ἀρχίζουν τὴν κου-
δένια.

ΑΠΟ ΤΑ ΦΑΙΔΡΑ

Δὺο χωρικοὶ μπηχανεῖ μια φο-
ρὴ σὲ ἕνα ξενοδοχεῖο τῆς πόλε-
ως, γὰ νὰ γευματίσουν. Μετὰ
τὸ γεῦμα τοῦς ἔφασε ὁ ὑπηρετῆς
ὀδοτογλυφίδης. Τῆς πῆρε ὁ ἐνας
στὸ πιάτο του και προσπαθοῦσε
νὰ τῆς κόψη μὲ τὸ μαχαίρι. Ὁ
ἄλλος ὄμως, πὸς ἔβλεπε, ἀφῶ
παρῆρησε τοῦς παρακαθημέ-
νους, γυρῖζει και λέει θριαμβου-
τικῶς στὸ σύντροφό του.
— Ἄμ' δὲν τὸ τρώνε αὐτὸ τὸ
γῆρσον!

Γλυκεῖα Ἀνάμνησις

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Τὴν πρώτη Μαρτίου.
Ἡμαῖα. — Τί κανεῖς ἐκεῖ, Τρι-
ανταφυλλένια;
Τριανταφυλλένια. — Ἐβαλα,
μὰ μὲ, Μάρτη στὸ λαμὸ τῆς
ψῆφης, γὰ νὰ μὴ μαυρίση εἶνε
τόσο ὁμορφῆ εἶνε κάτασπρη!
Ἐστάλη ἀπὸ τὸ Χωτικὸ Τριανταφυλλο

Ὁ μπαμπᾶς στὸ μικρὸ Νίκο,
πὸς ἀνέφερε τὴ λέξη ἄγροστο-
κῆρη;
— Μὰ ξέρεε τί θὰ πῆ γεροντο-
κῆρη;
— Πῶς; ἐκεῖνη πὸς ἔχει γὰ-
ροῦς γογεῖς; κῆρη γερνάντω!
Ἐστάλη ἀπὸ τὸ Ἄγαμῖ

Ἡ λύσις σου, «Αἰγοβοσκία» δὲν
εἶνε ὀρθή. Ἐχῶμε φωτῆσι ἀπὸ
Κυριακὴ π ἔ φ τ ε ι πάντα Σάβ-
βατο; » Και λέε ἀπὸ Σάββατο
τῶν Ἑβραίων. Ὅχι! τὸ Σάβ-
βατο τῶν Ἑβραίων μπορεῖ κανεῖς
νὰ πῆ ὅτι ἀντιστοιχεῖ μὲ τὴ δι-
κὴ μας Κυριακῆ, ὄχι ὄμως ὅτι
εἶνε και μὰ Κυριακῆ, πὸς πέ-
φται Σάββατο, γιατί δὲν εἶνε,
δὲν λέγεται, Κυριακῆ. Μόνον ἡ
«Κυριακῆ τῆς Δαπλάσεως» πέ-
φται Σάββατο, ἐπειδὴ δημοσιεύ-
εται πάντα σὲ φύλλο Σαββάτου.
Ὅθ πῆς, αὐτὰ εἶνε λογαρίγια,
πὸς δὲν φιλολογουῦνται τόσο ναι,
ἀλλὰ ξέρεε ποῖ τὴ λύσις σου θὰ

ἦταν ὀρθή; ἂν δὲν ὑπῆρχε ἄλλη
κορτερά ἄλλ' ἀφῶ ὑπάρχει και
Κυριακῆ Δαπλάσεως, αὐτὴ εἶνε
ἡ μὸν ὀρθὴ λύσις.
Καλὰ μαντεῖες, «Φαληρική
Ἄδρα» Ἡ «Ἀκρτερὴ Παρτίδα»
ἐπιφυλάσσει μεγάλας ἐκπλήξεις
στὸ τέλος. Ἄλλως τε αὐτὸ εἶνε
πάντα τὸ σύστημα τοῦ βῆρον. Τὰ
καλύτερα τᾶφνει γὰ τὸ τέλος.
Δὲν εἶδες και τὴ «Μυστηριώδη
Νῆσο»;
«Ἦρας τῶν Δολιανῶν», ἡ ἔκ-
δοσις λαχέου δὲν ἐπιτρέπεται
εἰς ἰδιωτάς. Ἄπὸ τὴν Σελεῖα Συ-
νεργασίας δὲν ἀποκλείονται και
κομμάτια γραμμένα εἰς καθαροῦ-
σῆν. εἶνε σπάνια ἔκτακτα, διότι ἡ
καλὴ ἡ καθαρότητα εἶνε πὸς
δύσκολη γὰ τὰ παιδία. Τεχνική
γνώσις, ἐλπίσις; και τὰ παιδῶ
τῶν χρόνων πὸς γυλοαστική, ἄ-
νοπόρη, ἢ τὴν γορσον μὲ ἄ-
συγχώρητα λάθη. Στὴ δημοτικὴ
ἐπαίδῆ εἶνε πὸς φυσική, τὰ κατα-
φέρουν καλύτερα.
Νὰ και μὲ Πρωτοπραξία ἡ
μόνη φέτος. Τὸ «Χωτικὸ Τριαν-
ταφυλλο» μὸς ἐστὶνε ἕνα φακέ-
λο, πὸς δὲν εἶνε μέσα, κατὰ ἡ-
τέρα ἄλλα χαρτὶ ἄγραφο. Ἐστὶνε
μὲ μᾶστα μου. Δὲν διακρίνω τὸ
γράμμα; ἔλεγα ἡ ἔκαμε λάθος
ἢ φίλη; και ἀντὶ τῆς κῶλας
πὸς μὸς ἄγραφο, ἔβαλε μέσα μὲ
ἄγραφο... Ὅταν, στὸ τέλος,
κάτω-κάτω, διαβάσω «1 Ἀπρι-
λιου. Και τὸς χρόνος, ἀπλω-
σε ὄλα μου

